

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md ,e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 140/04

mun. Chișinău

17 decembrie 2019

Inspectorul superior de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, în temeiul dispozițiilor art.7 alin.(2), art.19 lit.b) și lit.g), art.35, art.37 alin.(2), art.38 și art.40 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dnei Gutium Tatiana, ex-consilier în cadrul Consiliului municipal Chișinău.**

I. Partea descriptivă a situației de fapt.

La data de 25.09.2019, în temeiul prevederilor art.30 și art.44 alin.(10) din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorului superior de integritate Griciuc Ada, i-a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate sesizarea nr.VO58 din 10.03.2017, care a stat la baza formării dosarului de control nr.20190204594 în privința dnei Gutium Tatiana, IDNP [REDACTED], domiciliată în [REDACTED].

Prin scrisoarea nr.04/O-27/2017 din 27.03.2017, în baza considerentelor derivate de Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*), Autoritatea Națională de Integritate, succesor în drepturi al Comisiei Naționale de Integritate, a informat petiționarul despre amânarea examinării sesizării, pe perioada reorganizării instituției.

Conformându-se cerințelor art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016 și art.75 alin.(1) din Codul administrativ, aprobat prin Legea nr.116 din 19.07.2018, inspectorul de integritate a demarat la 25.09.2019 procedura de verificare prealabilă a sesizării, întru elucidarea următoarelor aspecte: respectarea condițiilor de formă și conținut a sesizării, statutul funcției persoanei supuse controlului, încadrarea acesteia la categoria de subiect al declarării, precum și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Potrivit sesizării, dna Gutium Tatiana se află în stare de incompatibilitate generată de exercitarea concomitentă a mandatului de consilier municipal Chișinău și a funcției de director al Instituției medico-sanitare publice Maternitatea Municipală nr.2 (*în continuare - IMSP Maternitatea Municipală nr.2*), al cărei fondator este Consiliul municipal Chișinău.

Menționează petiționarul, că Gutium Tatiana exercită funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 în baza ordinului nr.129p din 22.10.2008, iar mandatul de consilier municipal Chișinău a fost validat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3674 din 04.08.2015.

Semnaleză petiționarul, că Gutium Tatiana a fost preavizată la pct.3 din Hotărârea nr.3674 din 04.08.2015, asupra obligației de a respecta termenul de 30 de zile pentru înlăturarea stării de incompatibilitate în cazul apariției acesteia.

Prezumă petiționarul, că Gutium Tatiana a încălcat art.7 alin.(1) lit.d) și art.8 alin.(1) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local, precum și prevederile art.21 alin.(1) lit.b) și lit.c) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, în corespundere cu care, *consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când: este conducător sau membru al organelor de conducere ale întreprinderii, instituției, organizației sau ale filialelor și reprezentanțelor acestora, în a căror privință se adoptă decizia; se află în situație de incompatibilitate, conform prezentei legi și Legii privind statutul alesului local, iar incompatibilitatea durează mai mult de 30 de zile de la data apariției.*

Informația generalizată de Sistemul informațional automatizat e-Integritate atestă prezența declarațiilor de avere și interese personale depuse de către Gutium Tatiana din următoarele calități de subiect al declarării:

- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2016, depusă la 30.03.2017 din funcția de consilier municipal Chișinău,
- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2016, depusă la 30.03.2017 din funcția de director IMSP maternitatea Municipală nr.2,
- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2017, depusă la 29.03.2018 din funcția de consilier municipal Chișinău,
- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2017, depusă la 30.03.2018 din funcția de director IMSP maternitatea Municipală nr.2,
- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2018, depusă la 24.03.2019 din funcția de consilier municipal Chișinău,
- Declarația anuală de avere și interese personale pentru anul 2018, depusă la 24.03.2019 din funcția de director IMSP maternitatea Municipală nr.2.

Datele indicate în declarații la capitolul Venituri, confirmă ridicarea de către Gutium Tatiana în perioada 2016 – 2018, atât venituri salariale din exercitarea funcției de director IMSP maternitatea Municipală nr.2, cât și venituri sub formă de îndemnizații din exercitarea mandatului de consilier municipal Chișinău.

Pornind de la prevederile art. 16 din Legea 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Conform art.7 alin.(1) lit.d) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local, mandatul alesului local este incompatibil cu *calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale)*, iar în condițiile art.8 alin.(1) din Legea nr.768/2000, alesul local are obligația, în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității, să-și depună mandatul de consilier sau să demisioneze din funcția incompatibilă cu mandatul deținut.

Subsecvent, în circumstanțe de fapt și de drept sus menționate, inspectorul de integritate a conchis prezența bănuielii rezonabile de încălcarea a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Gutium Tatiana, consilier municipal Chișinău, prin nesoluționarea în termenul prescris de lege starea de incompatibilitate apărută la data de 04.08.2015.

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016 a fost întocmit Procesul-verbal nr.288/04 din 27.09.2019, prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Gutium Tatiana, consilier municipal Chișinău.

Prin scrisoarea nr.04-04/2313 din 30.09.2019, dna Gutium Tatiana a fost informată despre inițierea procedurii de control, precum și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016. Avizul poștal nr.DS2035700339AS din 01.10.2019 a confirmat recepționarea de către Gutium Tatiana a informației privind inițierea procedurii de control. Dna Gutium Tatiana nu a beneficiat de drepturile sale și nu a luat cunoștință de actele și materialele dosarului de control.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea controlului au fost consultate și solicitate informații și documente de la următoarele surse:

- solicitarea nr.04-04/2340 din 30.09.2019 adresată Comisiei Electorale Centrale, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.CEC 8/1320 din 07.10.2019;
- solicitarea nr.04-04/2341 din 30.09.2019 adresată Ministerului sănătății, muncii și protecției sociale, care a prezentat răspunsul nr.23/5588 din 07.10.2019 și răspunsul Consiliului Municipal Chișinău nr.02-118/6347 din 18.10.2019;
- invitația nr.04-04/3102 din 19.11.2019 adresată Gutium Tatiana, care a prezentat punctul de vedere prin răspunsul f/n din 03.12.2019 (recepționat de Autoritate la 03.12.2019, nr.intr.6773);
- bazele de date publice ale Agenției Servicii Publice, Serviciului Fiscal, Casei Naționale de Asigurări Sociale și sistemul informațional e-Integritate, extrasele fiind anexate la dosarul de control.

Întru stabilirea existenței sau inexistenței indicilor privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Gutium Tatiana, consilier în cadrul Consiliului municipal Chișinău, a fost consultat cadrul legal general și special, aplicabil statutului subiectului și perioadei supuse controlului.

II. Analiza elementelor constitutive ale stării de incompatibilitate.

Prin răspunsul nr.CEC 8/1320 din 07.10.2019, Comisia Electorală Centrală a informat, că dna Gutium Tatiana a fost confirmată în calitate de candidat supleant în Consiliul municipal Chișinău, prin hotărârea Judecătorei Chișinău din 13.07.2015 (dosar nr.3-953/15), urmare alegerilor locale generale din 14.06.2015.

Mandatul de consilier în Consiliul municipal Chișinău a fost atribuit dnei Gutium Tatiana prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3674 din 04.08.2015.

Mandatul de consilier municipal Chișinău al dnei Gutium Tatiana a încetat la data de 02.11.2019, în rezultatul validării mandatelor noilor consilieri municipali aleși urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019.

Totodată, urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019, prin hotărârea Judecătorei Chișinău din 02.11.2019 (dosar nr.3-4274/19), dna Gutium Tatiana a fost confirmată în calitate de candidat supleant la funcția de consilier în Consiliul municipal Chișinău.

Prin răspunsul nr.02-118/6347 din 18.10.2019, Primăria mun. Chișinău a prezentat documente care atestă următoarele funcții deținute de Gutium Tatiana în cadrul entităților subordonate Primăriei:

- Ordinul șefului Direcției sănătății din cadrul Consiliului municipal Chișinău nr.69p din 06.05.2008 cu privire la numirea dnei Gutium Tatiana în funcția de director interimar al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 din mun. Chișinău, pînă la desemnarea definitivă a directorului IMSP, cu drept de prima semnătură, începînd cu 06.05.2008,

- Ordinul șefului Direcției sănătății din cadrul Consiliului municipal Chișinău nr.129p din 22.10.2008 cu privire la numirea directorului interimar Gutium Tatiana în funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 din mun. Chișinău, cu drept de prima semnătură, începînd cu 22.10.2008.

Prin exercitarea funcției de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2, dna Gutium Tatiana a deținut calitatea de subiect al declarării în temeiul art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.16/2008 cu privire la conflictul de interese (*în continuare – Legea nr.16/2008 în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016*) și continuă să dețină această calitate în baza art.3 alin.(1) lit.e) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*).

Totodată, începînd cu 01.08.2016 (*data intrării în vigoare a Legii nr.133/2016*) pînă la 02.11.2019, dna Gutium Tatiana a deținut calitatea de subiect al declarării în ordinea art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.133/2016, prin exercitarea mandatului de consilier municipal Chișinău.

III. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În temeiul prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, prin invitația nr.04-04/3102 din 19.11.2019, dna Gutium Tatiana a fost solicitată să prezinte punctul de vedere cu privire la încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Dna Gutium Tatiana a dat curs invitației și a prezentat prin răspunsul f/n din 03.12.2019 (recepționat de Autoritate la 03.12.2019, nr.intr.6773) următoarele explicații pe care le-a considerat relevante, citat: „... privind existența sau inexistența problemelor ce țin de incompatibilitate, a fost consultat Secretarul CMC, care la momentul respectiv a menționat că nu există probleme ce țin de incompatibilitatea acestor funcții... ”.

Analizînd cele relatate în punctul de vedere în raport cu circumstanțele faptice enunțate *supra*, inspectorul de integritate a conchis că argumentele invocate de Gutium Tatiana nu sunt concludente și pertinente, nu reprezintă scuză plauzibilă întru justificarea nesoluționării stării de incompatibilitate, motiv pentru care acestea ar merge să fie respinse.

Or, în virtutea exercitării mandatului de ales local, dna Gutium Tatiana a avut obligația de a cunoaște și a se conforma actelor legislative și normative aplicabile statutului de ales local, inclusiv reglementărilor regimului juridic al incompatibilităților. Cunoașterea sau necunoașterea legii nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere. În sensul principiului *nemo legem ignorare censetur*, legea este opozabilă *erga omnes* și se aplică, chiar dacă la momentul săvârșirii unei fapte ce intră sub incidența ei, legea a fost ignorată volitiv sau din eroare.

IV. Concluzii.

Conform art. 16 din Legea 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care, pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Subsecvent, art.7 alin.(1) lit.d) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local prevede, că mandatul alesului local este incompatibil cu *calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale).*

În interpretarea dată art.7 alin.(1) lit.d) prin Legea nr.263/2012, prevederile literei d) se aplică *șefilor și șefilor adjuncți ai organizațiilor* subordonate autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, instituții publice, servicii etc.).

La acest aspect se reține, că potrivit organigramei instituționale, IMSP Maternitatea Municipală nr.2 a fost fondată de Consiliul municipal Chișinău cu cota 100%.

Aplicând prevederile art.7 alin.(1) lit.d) din Legea nr.768/2000 la obiectul controlului, inspectorul de integritate constată, că funcția de consilier municipal Chișinău este incompatibilă cu funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2, instituție subordonată Consiliului municipal Chișinău.

Prin urmare, inspectorul de integritate concluzionează, că dna Gutium Tatiana s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată din 04.08.2015 pînă la 02.11.2019, data atribuirii și încetării mandatului de consilier municipal Chișinău.

Aflarea dnei Gutium Tatiana în stare de incompatibilitate se confirmă și prin datele indicate la capitolul Venituri în declarațiile de avere și interese personale, potrivit cărora în perioada 2016 – 2018, dînsa a ridicat concomitent venituri salariale din exercitarea funcției de director IMSP maternitatea Municipală nr.2 și venituri sub formă de îndemnizații din exercitarea mandatului de consilier municipal Chișinău.

Subsidiar, se reiterează informația prezentată de Primăria mun. Chișinău prin scrisoarea nr.02-118/6347 din 18.10.2019, care atestă că Primăria nu dispune de alte acte care ar atesta numirea, suspendarea și/sau încetarea raporturilor de muncă ale dnei Gutium Tatiana, cu excepția celor două ordine de numire în funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2.

Potrivit art.8 alin.(1) din Legea nr.768/2000, *alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art.7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.*

Prin urmare, în condițiile art.8 alin.(1) din Legea nr.768/2000, dna Gutium Tatiana a avut obligația să-și depună mandatul de consilier municipal Chișinău sau să demisioneze din funcția incompatibilă cu mandatul deținut, în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

Important la acest aspect este de menționat pct.3 din Hotărârea nr.3674 din 04.08.2015, prin care Gutium Tatiana a fost preavizată asupra obligației de a respecta termenul de 30 de zile pentru înlăturarea stării de incompatibilitate în cazul apariției acesteia.

Materialul probatoriu disponibil dosarului de control, inclusiv declarațiile de avere și interese personale depuse în perioada 2016-2019 din funcția de consilier municipal Chișinău atestă, că dna Gutium Tatiana nu a întreprins acțiuni de soluționare a stării de incompatibilitate în care se afla din data de 04.08.2015.

Generalizând conform principiilor pertinentei, concludenții, utilității și veridicității rezultatele controlului prin prisma cadrului legal pertinent, luând act de punctul de vedere al persoanei supuse controlului, aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv materialului probatoriu, inspectorul de integritate a stabilit încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către Gutium Tatiana, consilier municipal Chișinău, exprimată prin:

- aflare în stare de incompatibilitate, în perioada 04.08.2015 – 02.11.2019, care a fost generată de exercitarea concomitentă, contrar legii, mandatul de consilier în Consiliul municipal Chișinău și funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 din mun. Chișinău,
- nesoluționarea, în termenul prescris de 30 de zile, starea de incompatibilitate care a apărut la 04.08.2015, prin demisionare din funcția de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 din mun. Chișinău sau prin depunerea mandatului de consilier municipal Chișinău.

Potrivit art.23 alin.(3) din Legea nr.133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

În condițiile cadrului normativ aplicabil statutului de ales local, în caz de incompatibilitate stabilită prin act de constatare rămas definitiv, mandatul consilierului încetează înainte de termen în condițiile art.5 alin.(2) lit.c) din Legea nr.768/2000.

Articolul 24 alin.(1) lit.f) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, de asemenea prevede ridicarea de către consiliu a mandatului de consilier înainte de termen, în caz de incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.

Procedura de ridicare a mandatului de consilier în caz de incompatibilitate a funcției, este inițiată de Comisia Electorală Centrală la sesizarea Autorității Naționale de Integritate, conform cerințelor alin.(3) și (3¹) din art.5 al Legii nr.768/2000.

În mod similar, și art.8 alin.(2¹) din această lege prevede, că la cererea persoanelor interesate, Comisia Electorală Centrală decide ridicarea mandatului de consilier în cazul în care consilierul nu respectă prevederile privind încetarea incompatibilității în termenul stabilit de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

La caz, avînd în vedere că mandatul dnei Gutium Tatiana de consilier municipal Chișinău a încetat urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019, inspectorul de integritate conchide lipsa de utilitate în aplicarea normelor suscitute.

În ordinea art.23 alin.(6) din Legea 133/2016, în baza Actului de constatare rămas definitiv, dna Gutium Tatiana urmează a fi decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.

Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică este ținut de Autoritatea Națională de Integritate și este publicat pe pagina web oficială a Autorității, conform 23 alin.(8) din Legea 133/2016.

Subsidiar, în ordinea art.7 alin.(2) lit.h) din Legea nr.132/2016, încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către Gutium Tatiana atrage răspundere contravențională incidentă art.313⁴ din Codul contravențional al Republicii Moldova.

Potrivit art.36 alin.(1), art.37 alin.(4) și art.38 alin.(3) - (4) din Legea nr.132/2016, Actul de constatare poate fi contestat în termen de 15 zile de la primirea acestuia de către subiectul suspus controlului, în instanța de contencios administrativ, iar după expirarea acestui termen, Actul de constatare rămîne definitiv și se publică pe pagina oficială web a Autorității.

V. Decizii.

Considerând rezultatele controlului și conducîndu-se de prevederile art.16 și art.23 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, susținute de prevederile art. art.7, 19, 20, 37 alin.(2), 38 alin.(1) și 40 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul superior de integritate,-

dispune:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Gutium Tatiana, ex-consilier în cadrul Consiliului municipal Chișinău, prin nesoluționarea conformă a incompatibilității generate de exercitarea concomitentă a mandatului de consilier în Consiliul municipal Chișinău și funcției de director al IMSP Maternitatea Municipală nr.2 din mun. Chișinău în perioada 04.08.2015 – 02.11.2019.
2. Se aplică în privința dnei Gutium Tatiana interdicția de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv eligibile, pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute la art.23 alin.(6)-(8) din Legea nr.133/2016.
3. Se comunică Actul de constatare dnei Gutium Tatiana și se informează despre dreptul de contestare a acestuia în condițiile art.36 alin.(1) și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 5 (cinci) file.

Inspector superior de integritate

Ada Griuc